

Ks. Krzysztof Kinowski, adiunkt w katedrze Filologii Biblijnej i Literatury Międzytestamentalnej (Instytut Nauk Biblijnych, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II), wykładowca w Gdańskim Seminarium Duchownym oraz Instytucie Teologicznym Archidiecezji Gdańskiej (afiliowanych do Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie), członek Stowarzyszenia Biblistów Polskich, były Rektor Gdańskiego Seminarium Duchownego, kapłan Archidiecezji Gdańskiej.

Wykształcenie:

1999-2005: Studia filozoficzno-teologiczne w Gdańskim Seminarium Duchownym ukończone z wyróżnieniem.

2001-2004: Studia teologiczne w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie ukończone obroną pracy magisterskiej pt. „Pragnienie śmierci i jego przezwyciężanie w oparciu o tekst 1Krl 19,1-18 w kontekście problemu eutanazji”. Uzyskanie tytułu magistra z wynikiem bardzo dobrym.

2007-2011: Specjalistyczne studia w Papieskim Instytucie Biblijnym w Rzymie.

2008-2009: Specjalistyczne studia archeologiczno-językowe w Rothberg International School (Uniwersytet Hebrajski w Jerozolimie) oraz w jerozolimskim oddziale Papieskiego Instytutu Biblijnego.

2011: Uzyskanie stopnia naukowego: licencjat nauk biblijnych (SSL). Dysertacja: „The Meaning and Function of ויעל בכל־הארץ in 2 Kgs 17:5 [Znaczenie i funkcja wayya‘al bəkol-hā‘āreš w 2Krl 17,5]”.

2011-2012: Rok przygotowawczy do tzw. *lectio coram* w Papieskim Instytucie Biblijnym w Rzymie.

2012: Uzyskanie tytułu naukowego: kandydat do doktoratu (*candidatus ad doctoratum*).

2012-2016: Studia specjalistyczne w Papieskim Instytucie Biblijnym w Rzymie w zakresie języków starożytnych takich jak: akadyjski, aramejski i ugarycki, a także w zakresie historii, kultury i religii starożytnego Bliskiego Wschodu, szczególnie Mezopotamii.

2017: Uzyskanie tytułu naukowego: doktor nauk biblijnych (SSD). Dysertacja: „The Meaning of Bloodshed in 2 Kgs 21:16, 24:3-4 in the Context of the Fall of Judah [Znaczenie i funkcja przelewu krwi w 2Krl 21,16, 24,4 w kontekście upadku Judy]”. Nostryfikacja tytułu naukowego przez Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu według norm prawa polskiego.

Obecna pozycja:

Adiunkt w katedrze Filologii Biblijnej i Literatury Międzytestamentalnej, Instytut Nauk Biblijnych, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II.

Zainteresowania:

Historia i kultura starożytnego Bliskiego Wschodu (szczególnie Mezopotamii) oraz jej wpływ na biblijnego Izraela i na powstanie tekstu Pisma Świętego

Archeologia Ziemi świętej
Lingwistyka i językoznawstwo
Narratologia i retoryka semicka
Zagadnienia interdyscyplinarne z zakresu bioetyki
Teatr, muzyka, film
Lotnictwo i podróże

Projekty naukowe i pola badań:

Zagadnienia filologiczne i historia redakcji Deuteronomistycznego Dzieła Historycznego, szczególnie Ksiąg Królewskich

Tradycje tekstualne Starego Testamentu w Księgach Królewskich

Historia biblijnego Izraela na tle kultury i historii starożytnej Mezopotamii, rekonstrukcja wydarzeń historycznych przywołanych w Piśmie Świętym w świetle najnowszych odkryć filologicznych i archeologicznych

Filologia semicka, studia porównawcze języka hebrajskiego, akadyjskiego i aramejskiego

Rewizja tłumaczenia Biblii Tysiąclecia, przygotowanie przekładu Ksiąg Królewskich w ramach nowego, VI wydania Biblii Tysiąclecia

Funkcje akademickie i zawodowe:

Rektor Gdańskiego Seminarium Duchownego (w latach 2017-2022)

Wykładowca Pisma Świętego w Gdańskim Seminarium Duchownym afiliowanym do Uniwersytetu Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Warszawie (od 2017)

Wykładowca Pisma Świętego w Instytucie Teologicznym Archidiecezji Gdańskiej afiliowanym do Uniwersytetu Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Warszawie (od 2017)

Wykładowca Pisma Świętego w Szkole Biblijnej Archidiecezji Gdańskiej (2017-2022)

Wykładowca Pisma Świętego, bioetyki i antropologii biblijnej w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (2020-2022)

Wykładowca Pisma Świętego w Instytucie Nauk Biblijnych KUL (od 2022)

Członek zespołu redakcyjnego (*Language Editor*) w *Verbum Vitae* (od 2022)

Wykładowca Pisma Świętego w Akademii Biblijnej Diecezji Rzeszowskiej (od 2023)

Recenzent:

The Biblical Annals, Verbum Vitae, Collectanea Theologica

Członkostwo w organizacjach i towarzystwach naukowych:

Stowarzyszenie Biblistów Polskich (od 2013)

Associazione ex-alumni del Pontificio Istituto Biblico in Rome (od 2017)

Dorobek naukowy:

„Dlaczego Juda została zniszczona przez Nabuchodonozora? Teologiczna reinterpretacja przelania niewinnej krwi przez króla Manassesę (2 Krl 21,16) w 2 Krl 24,3-4”, *Zeszyty Naukowe Stowarzyszenia Biblistów Polskich* 14 (2017), s. 331-345.

„Motyw gniewu Bożego w historiografii Ksiąg Królewskich”, *Verbum Vitae* 34 (2018) 37-66.

„Reinterpretacja historii w Księgach Kronik. Przypadek króla Manassesę”, *Collectanea Theologica* 89/4 (2019) 139-168

„Reinterpretation of History in the Books of Chronicles. The Case of King Manasseh”, *Collectanea Theologica* 90/5 (2020) 193-220.

„The Meaning of וַיַּעַל בְּכָל־הָאָרֶץ in 2 Kgs 17:5a. The Semantic and Syntactic Study of the Phrase with Particular Interest in the Verb עלה and the Preposition בְּ [Znaczenie wayya ‘al bəkol-hā ‘āreš w 2 Krl 17,5a. Semantyczne i syntaktyczne studium wyrażenia ze szczególnym uwzględnieniem czasownika ‘ālāh i przyimka beth], *The Biblical Annals* 13/4 (2023) 563-590.

Bloodshed by King Manasseh, Assyrians and Priestly Scribes. Theological Meaning and Historical-Cultural Contextualization of 2 Kings 21:16, 24:3-4 in Relation to the Fall of Judah (Lublin Theological Studies 8; Vandenhoeck & Ruprecht: Göttingen, [expected in January] 2024).

Recenzje książek:

Hector M. Patmore – Josef Lossl (eds.), *Demons in Early Judaism and Christianity. Characters and Characteristics* (Ancient Judaism and Early Christianity 113; Leiden – Boston, MA: Brill 2022), *The Biblical Annals* 13/1 (2023) 197-200.

Referaty na konferencjach:

19-21.09.2016: „Dlaczego Juda została zniszczona przez Nabuchodonozora?”, Symposium Stowarzyszenia Biblistów Polskich, Rzeszów.

23.09.2017: „Nowe wino w nowych bukłakach. Nowe metody analizy Pisma świętego w katechezie szkolnej”, Symposium katechetyczne, Gdańsk.

29-30.09.2017: „Biblijne podstawy darów charyzmatycznych”, Forum ewangelizacyjne „Łazarzu, wyjdź!”, Gdynia.

25.05.2018: „Naród i ojczyzna w Księdze Estery”, XV Bałtycki Festiwal Nauki, Gdańsk.

2-4.03.2020: „Jak rodziła się Biblia? Spory o kanon ksiąg Pisma Świętego”, LXII Tydzień Eklezjologiczny KUL, Lublin.

24.03.2021: „Pismo Święte i doświadczenie wiary w katechezie”, Webinarium dla katechetów, Centrum Edukacji Nauczycieli, Gdańsk.

23.03.2023: „Asyryjskie interesy handlowe w Fenicji za czasów Tiglat-pilesera III (744-727 przed Chr.) na podstawie Listu z Nimrud ND 2715”, Symposium naukowe KUL „Ekonomia w Biblii – Biblia w ekonomii”, Lublin.

Dydaktyka:

Ogólne wprowadzenie do Pisma Świętego. Hermeneutyka biblijna

Historia starożytnego Izraela (do 135 r po Chr.)

Język hebrajski biblijny – składnia (lektorat)

Język aramejski – morfologia i składnia (lektorat)

Księgi Historyczne (ST)

Księgi Mądrościowe (ST)

Księgi Prorockie (ST)

Podstawy języka greckiego Nowego Testamentu

Ewangelie synoptyczne (NT)

Ewangelia wg św. Jana. Pisma Janowe (NT)

Pisma Apostolskie (NT)

Współczesne metody egzegezy biblijnej

Analiza narracyjna i retoryczna tekstów biblijnych

Biblia – istota i rola w kulturze

Media:

Wykłady w ramach Telewizyjnego Uniwersytetu Biblijnego w TV Trwam, Katedra Ksiąg Mądrościowych Starego Testamentu (od 2018)

Komentarzy biblijne do niedzielnych Ewangelii w ramach programu „Słowo o Ewangelii” emitowanego przez TVP3 Gdańsk (2019-2022)

Komentarze do Ewangelii wg św. Mateusza (2020/2021), Ewangelii wg św. Marka (2021/2022), Ewangelii wg św. Łukasza (2022/2023) i Ewangelii wg św. Jana (2023/2024) publikowanych w serwisie eKAI w ramach Narodowego Czytania Pisma świętego organizowanego przez Dzieło Biblijne im. św. Jana Pawła II

Komentarze i aktualizacje do czytań niedzielnych publikowanych w aplikacji mobilnej „Dzieło Biblijne” (2022)